

1979

XXIII. ŠP (27. 6.–1. 7.)

Tentokrát národní přehlídka DMJF a agitačních kolektivů na počest 30. výročí Pionýrské organizace a Mezinárodního roku dítěte. Stejně jako v minulých letech měla nesoutěžní charakter, byť porota ceny udělovala. Hostem přehlídky byl ing. František Pitra, vedoucí tajemník JČKV KSČ a později, až do prosince 1989, poslední předseda české vlády. Písku v květnu předcházelo v pražském klubu Rubín výběrové kolo – soutěžilo dvacet souborů doporučených z krajských přehlídek a vybráno bylo jedenáct. Ve výběrové komisi byli mj. Zdeněk Potužil, Jiří Benda, Vladimír Just či skladatel a textař Vladimír Poštulka, na výběru se podílel i ústřední poradní sbor pro mladé divadlo ÚKVČ. Některé renomované soubory, např. D 111 České Budějovice, Klub mladých autorů Uherské Hradiště či pražský Orfeus, nepostoupily...

Program v duchu „oslavného“ zadání nabídl představení zaměřená především na děti: vojenský soubor Rudý květ ze Žatce hrál inscenaci podle Daisy Mrázkové *Haló, Jacíčku*, soubor Kolektiv Brno podle Macourka *Malujeme pohádky* a obě představení se reprízovala v místní ZDŠ. Uvedena byla i představení, která „dětského diváka mohla zaujmout“, např. LŠU Písek *Kurs pro začínající spisovatele* (Marie Chytrová podle Václava Laciny) či Minidiv Ostrov nad Ohří s hrou podle Josefa Kainara *Šťastní blázni*, soubor Radost z Horní Břízy uvedl *Písně a balady* Václava Bártý, a dokonce i Dětské studio brněnského Divadla na provázku přivezlo jako inspirativní představení svůj mládežnický opus, Brüstlův *Bramborový den* v režii Zdeňka Pospíšila.

Pražské Studio pohybového divadla, někdejší Křesadlo, nabídlo jako seminární představení *Knihy mrtvých* v režii Niny Vangeli a Václava Martince s mimořádným výkonem hlavního dětského představitele. A získalo Cenu poroty, stejně jako brněnské Divadelní studio J. Skřivana za Homérovu *Odysseu*, na níž se podílel režisér DNP Zdeněk Pospíšil (také seminární představení). Obě, byť artistně dokonalá, však prý nepřinesla víc než co v minulých ročnících – a kuriózní bylo doporučení brněnským Skřivanům, aby „upustili od scén bez oblečení“ a raději využili techniky světla a efektů, jak je uvedeno v jednom ze zápisů organizačního štábu. Oceněna byla také vedoucí souboru Minidiv z Ostrova nad Ohří Soňa Pavelková – za „důsledné rozvíjení invence svých mladých svěřenců“.

Diskuse bouřlivě reagovaly především na představení písecké LŠU *Kurs pro začínající spisovatele*, tématem byly především „rezervy ve schopnostech dětských interpretů vnímat specifickou poetiku inscenace“. Podobné výhrady provázely inscenaci *Spartakus* Malého divadýlka z Brna (scénář Libor Sigmund), a dokonce kabaret Borise Hály a Jaromíra Skorkovského *Rozmarná srna* brněnského Divadla X, byť s „virtuózním herectvím“ Evy Vidlařové a Aleše Záboje. Vladimír Just dokonce v AS připomíná určitou netoleranci publika i poroty... Cenu získal také loutkoherec Jan Kostroun z žateckého vojenského souboru „za mimořádný projev ozvláštnění všedního předmětu“, zcela mimořádný ohlas zaznamenal i brněnský *Bramborový den*, který se „svou metaforičností a autentičností stal originálním příspěvkem do akademických diskusí o spolupráci profesionálního režiséra s amatérským souborem“...

V programu se objevil i Teatrzyk z Českého Těšína s inscenací *Kozubowa* a klubové představení podle Gogolových *Bláznových zápisků* s názvem *Popřiščin* uvedl v produkci pražského divadla Rubín jako divadlo jednoho herce Jiří Hromada, tehdy student II. ročníku DAMU. Nedorazil do programu zařazený Anetal MěKS Pardubice s inscenací Huberta Krejčího *Kouzelná zahrada*. Jako host vystoupilo Dělnické divadlo M. Gorkého z

Východního Berlína s „lyricko-erotickými“ inscenacemi *Gabreliáda* (A. S. Puškin) a *Poustevník* (G. E. Lessing), které se však „typově“ vymykaly charakteru přehlídky. Pod hlavičkou Rubínu byl i noční text-appealový pořad bratří Justů *Vata*.

V lektorském sboru zasedli Jiří Benda (SDS Praha), Vladimír Just (ČSAV Praha), Zdeněk Potužil (Rubín Praha), Svatopluk Vála (Ha-Divadlo Prostějov), Pavel Bošek a režisér Evald Schorm (FSB Praha). Dramaturgem, resp. „produkčním“ přehlídky byl opět Zdeněk Potužil. Zpravodaj měl novou redakci a vycházel v menším rozsahu, programová brožura však nabídla mimořádnou studii Vladimíra Justa o současném stavu netradičního divadla *Netradiční, nekamenná, autorská, malá, ale naše*. Proběhla závěrečná diskusní tribuna, výstava *Poezie ve fotografii* na téma Divadlo, na jejíž vernisáži promluvil prof. Ján Šmok, také závěrečný karneval. A některá představení se hrála i mimo Písek, např. v Milevsku a Protivíně, a písecké OKS vydalo u příležitosti tohoto ročníku *Almanach básnické tvorby mladých píseckých autorů*.

Oficiální závěrečná zpráva (viz archiv ÚKVČ) uvádí řadu úvah, jak přehlídku zkvalitnit, jak zlepšit její organizaci a výběr programu, také kdo by měl být v dramaturgické komisi, je doporučován např. Jiří Benda, Zdeněk Potužil a Miki Jelínek, a to včetně dodatku, že by v ní měl být někdo oficiální, „ale, kdo se na to nevysere...“

Celková úroveň zúčastněných souborů byla letos vyšší než loni. Nebylo tu, snad s výjimkou hornobřizské Radosti, jejíž představení bylo ve všem všudy typickou „velkou formou“, vysloveně dramaturgických omylů. Bylo tu také mnohem větší procento souborů živě a s humorem reagujících na současnost, bylo tudíž i více živého ohlasu v obecenstvu a tím více – bohužel spíše kuloárových než veřejných – diskusí. [...] Slyšel jsem letos i hlasy, že tu snad toho smíchu bylo příliš a že od toho je Haškova Lipnice apod. [...] Setkal jsem se s tím v poslední době mnohokrát, loni v Písku kupř. po představení Radošinského naivního divadla a letos u vzpomínaných již LŠU Písek, Malého divadýlka, X-ky, DS Divadla na provázku či Rubínu: smíchová reakce v sále je pro jisté filistry automaticky estetické mínus. Sebeangažovanější kritika smíchem je pro jisté estéty stále ještě důvodem k vrtění hlavou a udivenému rozhlížení se po sále. A všimněme si: hlavou vrtí vždy a opakovaně titíž (tytéž) [...]. Vančurovské „směji se, abych lépe věděl“ je prostě marné některým lidem vysvětlovat. (Just, Vladimír. Šrámkův Písek '79. AS 1979, roč. 16, č. 9, s. 2–4)

Vlivy takového brněnského Divadla na provázku, Hanáckého divadla z Prostějova či pražského Divadla na okraji jsou dnes patrné u celé řady amatérských souborů, nemluvě o tom, že někteří režiséři těchto profesionálních souborů se osobně ujímají režie amatérských souborů, a s úspěchem tak stírají téměř všechny rozdíly mezi amatérským a profesionálním jevištěm. Dvě představení letošního Šrámkova Písku – *Odyssea* Divadelního studia J. Skřivana a *Bramborový den* D studia Divadla na provázku – obě v Pospíšilově režii mohou posloužit jako výmluvná ilustrace předcházejícího tvrzení. (Čejka, Jaroslav. Divadlo jako názor. AS 1979, roč. 16, č. 9, s. 1)